

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . . 1 kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Kormány bukás után.

Mi várható a politikában?

A pénteki ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest. Szept. 13.

Fejérváry Géza báró sorsa meg van pecsételve — ő tovább azon a polczon, a honnan eddig lázított, izgalt a nemzet becsületes küzdelme ellen — nem maradhat. Elsőpörte tisztességtelen taktikája — s a nemzet megkönnyebbülten lélegzik fel, a mikor a modern Zalán futását látja. Bukásával azonban nem tisztult a helyzet. Hogy mit forralnak Bécsben ellenünk, azt még mindig sűrű homály fedi, s a politikai válság ismét belépett a legsötétebb bizonytalanság jegyébe.

A politika mai eseményeiről fővárosi tudósítónk a következőket telegrafálja:

Mi fog következni?

Mi fog most már következni? Ez a kérdés foglalkoztatja az egész politikai világot, de nem tud biztosat senki. Mégis három valószínű feltevésben jegezesedik ki a Zeysig-botrányal kellemetlenül komplikált politikai válság újabb anyaga!

1. A Fejérváry-kormány beadta ugyan a lemondását, de egyelőre megmarad az ügyek élén, amíg más kormány nincs.

2. A képviselőházat szeptember 15-kén eltétlenül elnapolják, egy hír szerint október közepéig.

3. Újabb békítő kísérlettel próbál szerencsét a korona. Előbb ellenzéki vezérférfiak meghallgatásával, azután esetleg új bizalmi ember kiküldésével.

A pénteki ülés.

Budapesti tudósítónk táviratozza. A kormány lemondásával a pénteki ülés egyik szenzációja: a kormány programjának előterjesztése elmarad, de esetleg egyebekben is módosul az ülés napirendje. A Fejérváry-kormány még megjelenik az ülésen, mert egyelőre nincs aki helyettesíthetné, de mindössze csak a lemondása bejelentésére szorítkozik. Azután királyi kéziratral elfogja napolni a házat.

A szociáldemokrata küldöttségen kívül a Józsefvárosi Függetlenségi Kör is küld pénteken délelőtt tíz órákor Justh Gyulához deputációt, mely első sorban a nem-

zeti követelések mellett foglal állást és csak másodsorban kéri a választói jog kiterjesztését.

A koalíció előtérben.

Gróf Andrassy Gyula, Kossuth Ferencz, báró Bánffy Dezső és Werkerle Sándor azok a politikusok, akik elsősorban meghívást kapnak a bécsi hírek szerint a királyhoz. Allitól báró Fejérváry Géza már értesítette is őket arról, hogy legyenek készen az audienziákra. Fejérváry tegnap Bécsben annak a szándékának adott kifejezést, hogy a parlament előtt nem is kíván megjelenni, hanem átiratban fogja az országgyűlés két Házat lemondásáról értesíteni és az elnapolásokat kérni.

Bécsben a koalíció helyzetét általában kedvezőnek ítélik s most a helyzetet nagyon előnyösnek tartják kompromisszum teremtésére. Újabb katonai „engedmény” gyanant arról beszélnek, hogy József főherceg helyébe a honvédség főparancsnokává Jenő főherceget nevezik ki, Lobkovitz herceg pedig Budapest székhellyel csapatfelügyelő lesz, akinek az összes magyar csapatok alá lesznek rendelve, amit Bécsben a közös hadsereg ketté választása első lépésének tekintenek.

A jövő embere.

Az ideiglenesen ideiglenes Fejérváry báró kormánya éléről legelőbb Fejérváry távozik. A sok utazás és a temetetlen izgalmak teljesen megviselték a vén hazaárulót. A kormányelnök a király előtt szomorúan ismételte, hogy nem szeretne belepusztulni a miniszterelnökségbe. Tény, hogy Fejérváry báró októberben folytatni készül kuráját Karlsbadban és interregnum idejére Vörös vagy Lányi Bertalan vezetik a minisztertanácsot. Közben egy új homo regius indítanak utnak, a trónörökös emberét, Zichy János grófot.

A nagy politikai botrány.

Vizsgálat a Zeysig ügyben.

Bánffy szerepe.

— Saját tudósítónktól. —

A Zeysig-röpirat miatt támadt botrány egyre szélesebb hullámokat ver. A politikai világ érdeklődését a kormánybukás daczára is teljes mértékben lefogja s általában a két év előtt lezajlott parlamenti affér folytatását látják ebben a bűspörben, amelynek számai egyre többfelé ágazódnak. Tegnapi éjjel három óráig tartott Lakatos László új

ságíró vallomása, amely tudvalevőleg báró Bánffy Dezső ellen irányul. Ma az első tanu Weisz Julián szerkesztő volt, aki úgy került ebbe a boitrányba, hogy a röpirat megjelenése után egy kormánypárti lap egyenesen ráfogta a szerzőséget. Weisz Julián nem hagyta magán száradni a rágalmat, hanem maga kezdett a nyomozásba, melynek folyamán meggyőződött arról, hogy a röpiratot Zigány Árpád írta. Bérczi Béla rendőrtanácsos körülből husz perczig hallgatta a szerkesztő vallomását, aki elmondta, hogy augusztus 25-én az ügyészségnél a röpirat révén ismeretlen szerző ellen feljelentést akart tenni, de az ügyészség a vád képviselőt nem vállalta el. Összekötése révén aztán a berlini nagykövetséghez fordult, a honnan energikusan hozzászóltak az ügy tisztázásához és ennek a befolyásnak tulajdoniható, hogy az ügyészség is megindította a vizsgálatot, de csak Gajari Ödön lapszerkesztő feljelentése következtében.

Weisz Julián a nyomozást főleg abban az irányban látja célravezetőnek, hogy mi csoda szálak vezették Zigányt a kormány támogatása alatt álló Magyar dohánykivitelitársaság két berlini tisztviselőjéhez? Weisz Julián küönben az általa folytatott nyomozás okmányait, a melyekről tegnap közjegyző jelenlétében fényképfelvétel készített, nem adta át a rendőrségnek, hanem megtartja s az ügyészségnek fogja rendelkezésére bocsátani. Weisz Julián után Bérczi rendőrtanácsos Fekete Józsefet, a „Magyar Szalon” társszerkesztőt idézte be, akinek kihallgatása főleg a Weisz Julián vallomásának adatai folytán vált szükségessé. Bérczi rendőrtanácsos főleg arra a kérdésre óhajta a szerkesztőt választ, hogy mi csoda érdeke volt abban, hogy Zigány korábbi röpiratait, többek közt a Kalandopolitika, vagy éljen a 48! című panfletert ő vitte el a kiadókhöz s mit keresett a múlt hónap elején majdaem naponta a budai Korona-kávéházban, a hol ugyanabban az időben mindig ott volt Zigány Árpád is? Zigány Árpád különben ma délelőtt átkísérték az ügyészséghez. Dr. Halmi Elemér ügyvéd, a terhet védője, az aktához csatolta előterjesztését, melyben Zigány Árpádnak azonnal való szabadonbocsátását kéri.

A rendőrség vizsgálatáról egyébként a következőket jelentik:

Bérczy rendőrtanácsos háromnegyed tíz órakor kezdte meg ma a Zeysig-ügy számainak további bogozását.

Elsőnek Weisz Julián, a „Budapester Tagblatt” szerkesztője jelent meg előtte.

— Csudálom, hogy Bánffy az efajta emberekkel érintkezett, mint Zigány — szolt a szerkesztő.

Weisz elmondta a kihallgatás előtt, hogy hosszasan beszélt tegnap Apponyival a botrány újabb fordulatairól s Apponyi egyebek közt megjegyezte:

— A politikáról szíve megelégedezik

legszebben tisztít

Kézi munkákat

Hrabéczy Antal

Széchenyi-utca 42.

a világ, a mi óta ez a skandalum ennyire jutott.

Baneth Sándor még nem érkezett meg Budapestre és azt állítják, hogy nem is fog megjönni.

Béreczy kijelentette tudósítónknak:

— Lakatost ma szembesítjük Zigánnyal. Az este csak a bélyeghamisításról volt szó.

Weisz Julián kihallgatása most folyik.

Rostások ismét működnek.

Vakmerő rablás fényes nappal.

Egy egész megye csendőrsége a cigányok ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 13.

Mintha a múlt század negyvenes éveinek korszaka térne vissza, egy cigány familia ellen egy egész megye csendőrségét kell hadilábra helyezni. A Rostás család nap-nap után újabb vakmerő betöréseket, rablásokat követ el, a vármegye különböző helyein, bár a csendőrség óriási erőfeszítést tesz, hogy a ravasz rablóbandát kézre kerítse, azonban eddigelé sajnos fáradozásukat semmi siker sem koronázta.

Hogy a Rostás familia garázdálkodását megakadályozzák, arról a szenzációs hírről értesülünk, hogy a kerületi csendőrpáncsnokság az egész megye csendőrségének hadilábra való helyezését rendelte el és valószínűségi hajtóvadászatot fog a rablók ellen megindítani.

Faluról-falura, járásról-járára fogja a csendőrség fene vad módjára üldözni a rablókat, míg végre kelepczébe fogják csalni őket.

Rostások bűn krónikája ma a következő adatokkal gyarapodott:

Küzködés.

Hej, ha azok az öreg almafák beszélni tudnának a Balajthi kertjében . . . Elsugnák-bugnák egy édes, titkos óra mulandó örömet s elbeszelnék egy kis leány szívének busongó panaszát . . .

Nyugvóra készül a fáradt nap. Bucsuzó sugarai ott rezzeknek a fák sárguló lombjain. Biberszínű fény a pirosuló, sárguló, hervadó leveleken.

Az öreg udvarház gyümölcsösének egyik, őszi rózsával szegélyezett útján jön az öreg Balajthi szemefénye, gyönyörűsége, leánya: Ilonka. Ennivaló eperajka, hollófekele haja, karsu termete akárkit is megbabonáztatna . . . S amint a fehér őszi rózsák közt álmadozva lépked, lelehajolva kedves virágaihoz, mintha velük együtt szőné álmának aranyos szálait, azt hinné az ember, hogy újra benépesülnek az erdők és ligetek a tündérek bohó seregével.

Egy öreg fa törzséhez támaszkodva áll egy napsütött arcú, középtermetű férfi, Kovács Sándor. Kalapja a fűben hever . . . Kezében egy szál labanczos őszi rózsza . . . Figyelve néz a virágos utra . . . Vár valakit . . .

Vakmerő rablás fényes nappal.

Szinte elképzelhetetlen, hogy ez a gaz betörő familia mily vakmerő módon követi el rablásait, így ma Búdszentmihályról jelenti tudósítónk, hogy Celler András és Virág Bálint jómódu polgárokhoz, akik egymás melletti házban laknak, fényes nappal, folyó hó 11-én délután 3 órakor előbb Cellerhez törték be, megkötözték, a szekrényben talált 120 korona készpénzzel és egy csomó ruhaneművel együtt egyszerűen átmentek Virág Bertalanhoz, akit szintén megkötözték és kiraboltak. Tőle 100 korona készpénzt és az egész szoba berendezést vittek el. A vakmerő rablók mindezt felpakolták a kocsijaikra és lehetőleg gyorsan bucsut mondtak a falunak. Ugy este hat órakor mindkét gazda hozzátartozói hazatértek és megrémülve látták, hogy a családfők megkötözve, betömött szájjal fekszenek félig elalélva a földön. Kinos helyzeükből természetesen azonnal kiszabadították őket.

A kirabolt polgárok leírása alapján az odavaló csendőrség megállapította, hogy a tettesek a Rostás-familia tagjai voltak. Azonban mire üldözni kezdték őket, mintha a föld nyelte volna el a gazembereket, még a legbisebb nyomra sem tudott a csendőrség akadni.

A falu lakossága előtt valóságos rejtély gyanánt tűnik fel ez a rablás, mert nem tudják megérteni, hogy miképen pakolhattak fel a rablók fényes nappal egy egész szobabutort a kocsikra, anélkül, hogy valaki meglátta volna őket.

Kirabolt üzlet.

Még ugyanazon éjjel egy másik szinte hasonló kaliberű rablást követett el a Rostás familia Grosz Sámuel téti vegyeskereskedő boltját, úgy egy óra éjjel fel törték, 200 korona készpénzt és 450 korona értékű különböző árut magukkal vittek.

A rablást csak másnap reggel vette észre a tulajdonos, amikor Rostások már árkon bokron tul voltak. Hogy milyen vakmerők ezek a gazemberek, azt mi sem

— Jó napot, Sándor bátyám! De régen láttam! — szót Ilonka csengő hangon, a mint megpillantja a fához támaszkodó férfit s odaszalad hozzá.

— Jó napot, kis Ilonka. Itthon van-e az öreg ur? Beszélnei szeretnék vele.

— Pár percz múlva haza jön, addig sétáljunk egyet — szót Ilonka s odanyújtja kis kezét Kovács Sándornak.

Mint mikor álmunkban a földkerekség legdrágább kincse jut birtokunkba, oly félve, oly óvatosan szorítja meg a férfi a rózsás kezecskét s el sem engedi. Kezében tartja, úgy indulnak meg a kanyargó uton egymás mellett hallgatagon.

S ez a beszédes némaság a legjobb beszéd . . . Szíjazás érzés szökik a Kovács Sándor szívébe . . . Maga sincs még tisztában önmagával. Ő ezt a kis leánykat mindig szerette, becézte, mint valami kis elkényeztetett babát. S ime most édes, delejes izgalom áramlik ereiben. Ő, a házas ember, mindenről megfeledkezve szeretné, hogyha ez a szóztalan együttlet örökké tartana.

A kis leány meg csak azt tudja, hogy boldog. Hisz oly derék ember az ő Sándor bácsija . . . Ugy szereti őt . . . Min-

mutatja, jobban minthogy fehérkrétával a falusi boltokban szokásos adósok fekete táblájára Rostás Stári, aki a rablók között a legfiatalabb, a következő szavakat írta fel:

Itt jártak a Rostások, akik szívből üdvözölnék benneteket.

Rostás Stári.

Ellopott lovak.

Már másnap éjjel f. hó 12-én újabb rablást követtek el. Működési helyüktől Nácsa György szentmihályfalvai bérlőnek az országút szélén lévő tanyáját választották ki. Éjjel egy óra körül az istállót feltörték, az ott alvó kocsist a szokott módszerük szerint néhány pillanat alatt, anélkül, hogy az csak egyszer kiáltani is tudott volna, elnémitották. Ezután szép nyugodtan az istállóban levő két pejkanczát elhajtották.

Reggel a gazdaságban csudálkoztak, hogy a kocsis még mindig nem mutatkozik, bementek az istállóba, ahol megkötözve találták. A kocsis leírása alapján a csendőrség megállapította, hogy a rablást a Rostás familia három tagja, névszerint Rostás Sándor, néven Lakatos József, Bakos Ferencz és Rostás Stári követték el.

Két élő fátyla.

Összeégett anya és gyermek.

— Saját tudósítónktól. —

Ermihályfalva, szeptember 12.

Az élet egyik komor tragédiája játszódott le tegnap Ermihályfalván. Mint tudósítónk jelenti, vigyázatlanság miatt halálos égési sebekben kinlódik egy három esztendőes kis fiu s ugyan-csak súlyos égési sebeket szenvedett a fiu édesanyja, aki gyermeke megmentésére sietett. A megrázó esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Ermihályfalván lakik Pápai Károly mozgó vasutiőr a feleségével és három esztendőes Károly nevű fiacskájával. A

dent megtesz a kedvéért . . . S most kezénél fogva vezeti . . . Erős kezének meleg szorítását érzi és sejtí, hogy valami titkos nagy gyönyörűség így vele együtt járni a sárguló lombok alatt.

Régóta nem látta már ezt a komoly embert . . . Beteg volt . . . A megfeszített munka nyoma ott horong a homlokán . . .

— Sándor bátyám, miért maradt el oly sokáig tőlünk?

— Sok dolgom volt, édes kis Ilonkám.

— Adja ide nekem azt a szép őszi rózsát.

— Szívesen, ha nem dobja el.

— Oh, dehogyl Valahányat csak kaptam magától, mind megőriztem az imádságos könyvemben.

A férfi erősebben szorítja meg a kis leány kezét . . . Egészen egymáshoz simulnak. Az egyik ártatlan édes boldogságban, a másik magával küzdve, maga-magát hitegetve . . .

— Tüzzel hát ide a hajamba, Sándor bátyám!

A komoly férfi odahajol a kis leányhoz, s tüzi, tüzné a rózsát . . .

Szemük egymásba olvad. Átkarolja a karsu leányt . . . S egy hosszú csókban

Darvas Testvérek ! Látványosság !
női felöltő áruhaza
megnyílt szeptember 1-én
Teljesen friss újdonságok.

Darvas Testvérek
női felöltő áruhaza.
Főter, Fehérlő szálloda épület.
Kistemplommal szemben.

kis fiu tegnap anyjának segédkezett a konyhában s nagy buzgalommal hordta a konyha tövéhez a szalmát. Az egyik fordulónál, amikor az édesanyja nem volt a konyhában, a kis fiu egy hatalmas csomó szalmát dugott be a tűzhelybe. A szalma nagy lánggal égett s kicsapott a tűzhelyből.

A lángok egy pillanat alatt bekapaszkodtak a fiu ruhájába, s a kis Pápai Károly, mint valami élő fáklia, úgy állott kétségbeesett sikoltozások közben a konyha közbén.

A sikoltozásokra rohant a konyhába a fiu anyja — s azonnal hozzálátott fia megmentéséhez. Kezével tépte le a gyermekről az égő ruhát — s ez nagy erőfeszítéssel sikerült is. Mikor a kis fiu már meg volt mentve — az édes anya ruhája fogott lángot. Ezt aztán a közben odasereglett szomszédok oltották el, úgy, hogy letépték a szerencsétlen asszony ruháját. Pápainé a kezén, a karján így is súlyos természetű égési sebeket szenvedett.

A két áldozatot dr. Fráter pálya orvos részesítette első orvosi segélyben. A kis fiu állapota reménytelen — aligha marad életben. Pápainé néhány hét múlva fel fog gyógyulni.

Nyiregyháza lázban.

Izgalom a vérvád miatt.

Nyiregyháza, szept. 13.

El akarjuk hitetni magunkkal hogy a huszadik században élünk — pedig egyik másik városban még mindig olyan sötét gondolkodásuk az emberek, akár csak a középkorban.

Nyiregyháza, a szomszéd nyírségi város vezet ebben a tekintetben. Olyan botrány történt ott tegnap, a mi valóban szégyenelhet minden intelligens ember. Feldheim Lipót Pazonyi-utcai fűszerkereskedő tegnap valamelyik nyiregyházi kocsmában leitta magát. Részeg fejével neki ment lakása

forr össze ajkuk, mint hogy ha soha, soha sem akarnának egymástól elválni . . .

A kertajtó nyílik. Ide hallzik a záraskorgó hangja . . .

Honka kibontakozik az ölelő karokból . . .

— Sándor bácsi, édes . . .

De a férfi eszéhez tér . . . Most látja, hová sodorta a szenvedély. Nem a kis leány, egy feszlő rózsabimbó, egy kifejtett szüzi hajadon áll előtte . . .

Szeme még egyszer odatapadt a leányra, de mint hogy ha már most bocsánatot kérő volna a tekintete . . .

Elhallgatott mind a kettő . . .

Csak a szívük beszél . . .

Repeső örömmel az egyiké, gyötrő kínódással a másiké . . . S csak a férfi lelke mond kemény ítéletet . . .

Sárga levél hull a fáról . . . Az őszi rózsák suttogva beszélnek . . . Hűs szél zörrenti meg a hervadó lombokat . . .

Ha tudnának beszélni, ezt mondanák el a Balajthiek öreg almafái.

Igricz.

üveg ajtajának és azt beverte. Az üveg elmeteszette Feldheim mindkét ütőerét. A kiömlött vér vastag töcsát képezett a bolt padlóján, a mit Feldheimné a cselédjével mosatott fel. A cseléd nagy buzgósággal dolgozott — s munkaközben csupa vér lett a keze. A mikor így véres kézzel a kuthoz rohant, valaki elkiáltotta magát.

— Nézzétek, ennek a lánynak véres a keze. A zsidó megakartá gyilkolni!

Mint a szélvész úgy terjedt el a hír — hogy Feldheim ölni akart. Negyedóra alatt az egész várost és környékét fellármázták a rémhírrel, fél óra múlva már el is hantolták a szolgálóleányt, a kövekező félórán pedig suttogva adták szájról-szájra, hogy a bűnös zsidó már egy rendőrbiztos is megvesztegetett 500 koronával, hogy tussolja el az egész dolgot.

A háborgó lavinát a rendőrfőkapitány csendesítette le azzal, hogy a cselédleányt kivitte az utcára és megmutatta a népek teljes egészében.

Ez a nyiregyházi nagy szenzáció! Valóban jellemzi az emberek értelmi világát.

Vármegyénk és vidéke.

A megyei nyugdíjválasztmány ülése. Hajdumegye nyugdíjválasztmánya kedden délelőtt ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Rásó Gyula alispán mint elnök, Fényes Sándor, dr. Czeglédy Mihály, dr. Losonczy Almos, Veszprémy Kálmán és dr. Pákozdy Sándor tb. főjegyző, mint a választmány jegyzője. Rásó Gyula elnök konstatálván a határozatképességet, az ülést megnyitotta. Napirendre került özv. Uzonyi Imréné Kálmán Mária, a vármegye volt pénztárnokának özvegye végellátási díjának megállapítása. A bizottság a volt pénztárnok özvegyének végellátási díját férje legutolsó fizetése (2420 korona) után az érvényben levő nyugdíjszabályzat értelmében 884 koronában állapította meg. Nemes Sándor hajduböszörményi főszolgabíró folyamodott a választmányhoz, hogy közigazgatási gyakoronoki szolgálati éveit a nyugdíjszabályzat 4. §-a értelmében számítsa be. A választmány a kérelmet teljesítette. Mindkét választmányi határozatot az alispán a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti.

Otletes lókupez. Vásárhelyi József a lóvásárlás és eladásnak különös módját találta ki. Eljött mipepécsről a debreczeni lóvásárra. Ott vásárolt egy lovat, és azt nyomban el is adta. Kézhez vett felpénzül 20 koronát. Mikor a felpénzt zsebébe elhelyezte, lóra kapott és odább állt. — A csendőrség megindította a nyomozást, de Vásárhelyit eddig elfogni nem tudta.

Hajdúvármegye állandó választmánya ma ülést tart. Az ülésen a szeptemberi közgyűlést készíti elő.

Betörés egy gőzmalomba. Fábán András gyulahalmi gőzmalomának irodájába ismeretlen tettes betört és onnan egy hat lövető revolvert ellopt. A fiókokat fessegetni próbálta, azonban az erős zárral boldogulni nem tudott és így pénzt nem vihett magával.

Nagy lólopás Tiszacsején. Sáska módra szaporodnak a Rózsa Sándorok vármegyénkben. Szerdára virradóra is Dr. Braun Adolf és Glöck Vilmos istállóját törték fel és kötötték el onnan a lovakat. Elvittek 4 drb. lovat 940 korona értékben. A meglóptak azonnal jelentést tettek a csendőrségnek. A csendőrök tüstént nyomozáshoz

láltak, a lóköteket elfogniok azonban nem sikerült. Annyit tudtak megállapítani, hogy a lopást cigányok követték el, akik Tiszacsejára felé menekültek.

Apa és fiu halála.

Kettős gyilkosság.

Szászfenes szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 13.

A románok jelkének ősi feke foltja a czinemintye. A bosszu, a „tartsd eszedbe” minden héten áldozatul szed egy-két paraszt embert.

Pár nappal ezelőtt agyonverték Szászfenes község főutcáján egy éltes paraszt gazdát és daliás legény fiát.

A gyilkosság oka, mint a falusi hasonló esetek legtöbbjének: alig számbevehető csekélység. Egy kis öszekococzanás.

A szászfenesi kettős gyilkosság története, ahol apa és fiu lelte egymás mellett halálát, a következő.

Gál Vaszi 60 éves szászfenesi paraszt ember három legény fiával a reketői havasi erdőrézben fát vágta. A havasról ezelőtt nyolcz nappal jöttek haza, mielőtt azonban tűzhelyükhöz visszaérték volna, a falu kocsmája előtt megállottak. A legidősebb fiu Gál Péter bement a kocsmába, hogy onnan pálinkát hozzon ki.

A kocsmában többen mulattak. Közük Morár Juon legény is, aki parancsolólag követelte Gál Pétertől, hogy igyék az ő pálinkájából. Gál visszautasította a feléje nyújtott pálinkát, amiért sértve érezte magát. A két legény összeveszett. Veszekedés közben Gál egy pár ütlegel is juttatott Morárnak, aki látva, hogy erős ellenféllel van dolga, szó nélkül eltávozott.

Gálék elfogyasztván a pálinkát, szintén hazafelé tartottak. Utközben a falu főutcáján egyszer csak előttük termett vérben forgó szemekkel Morár Juon hatalmas fűtykössel, két rokona kíséretében, kik szintén botokkal felfegyverkezve állottak háta mögött.

Morár villámgyoron felemelte a tölgyfa dorongot és Gál Vaszit, aki őt megbántotta a kocsmában, hatalmas csapással leütötte. A fején érte Gált a csapás, koponyája megrepedt és agyarázkódás következtében pár perc alatt meghalt.

Az öreg Gál Vaszi segítségére ugrott, de a feldühödött legény az ögre is ráujtott akinek koponyája a szószeros értelmében behorpadt és eszméletét veszítette. A fiatalabbik Gál még a helysínen meghalt, az öreg pedig még nyolcz napig élt.

A kolozsvári törvényszék megindította az eljárást, Gál Vaszit azonban nem lehetett kihallgatni, mert az ütés következtében beszélő képességét, látását és hallását elveszítette. Nyolcz napi szenvedés után váltotta meg a halál. A gyilkost és két társát a csendőrség a kolozsvári ügyészség fogházába szállította. Az elvetemült gyilkosok teljes beismerésben vannak.

Színház.

Békés Gyula bucsuja Aradon.

— Szemelvények az aradi lapokból. —

Szeptember 13.

A régi romantikus iskolának egyik legszebb terméke, Hugó Viktornak A király mulat című négy felvonásos drámája került színre Aradon Békés Gyula bucsufelálléptul.

Békés Gyula Zilahy társulatának egyik elsőrangú tagja, a kinek csinos tehetségéről,

Higyje el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jónévű **rőfös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen életnagyságu fenéképet kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

bucsu-felléptéről az aradi lapokból a következő szemelvényeket közöljük:

(Függetlenség). Egy kiváló színészt érdemeihez méltóan bucsuztatott tegnap este a hálás aradi közönség. Ez a színész: Békés Gyula, aki három évi aradi színpadi működése alatt a legszigorubb kritikai szempontból tekintve is föltétlen elismerést érdemel. Hosszu volna felsorolni mindama kiváló alakításokat, amelyekkel Békés színpadunkat megajándékozta s amelyek néme lyikével valósággal meglepte és lázba ejtette a közönséget, elég elmondani annyit, hogy a bohóztól a legsúlyosabb tragikumig minden téren a legjobbat, a legélvezetesebbet nyújtotta.

A darab, amelyet bucsuzásra választott, csak dicséreti izlését és határtalan ambícióját. A bucsu impozáns és lélekteljes volt.

(„Aradi Közlöny”) Békés Gyula Zilahi társulatának egyik elsőrangú tagja, a kinek izmos tehetsége nem egy maradandó becsü alakítást juttat emlékezetünkbe. Ön tudatos, gondolkodó színész, aki nemcsak eljátsza, hanem átérzi, keresztül küzdi szerepét s kidolgozza jellemének minden, legjárulékosabbnak látszó vonását is.

(„Arad és Vidéke”) Nem emléksznék estére, mikor a publikum és tisztelvényének és szeretetének annyi jelével halmozott volna el egy színészt, mint ma Békés Gyulát.

Láttunk sok primadonnát az ünneplések özőnével, a kiténtetések számtalan jeleivel; Békést azonban olyan ovációban részesítette ma az aradi közönség, mílven a primadonnáknak is nagy ritkán és kevés helyen jut osztályrészül. Több, mint 10—12 hatalmas babérkoszorút s nem kevesebb: hat gyönyörű ezüst babérkoszorút kapott.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám.

— **Személyi hírek.** Dr. Bakonyi Samu Debreczen város II. kerületének országyűlési képviselője tegnap Nagyváradon időzött, a hol egy sajtópernél mint védő szerepelt. Zilahy Gyula színigazgató tegnap visszautazott Aradra, a honnan a színtársulattal együtt tér vissza Debreczenbe.

— **Kossuth-lakoma.** A debreczeni függetlenségi kör f. évi szeptember hó 19 én, Kossuth Lajos születésének évfordulóján, Törő Imre vendéglőjében társas vacsorát rendez. Külön meghívót nem bocsát ki a rendezőség, hanem ez uton kéri fel Debreczen polgárait, hogy e lakomán párt-külömbőség nélkül — minél számosabban jelenjenek meg. A résztvenni szándékozók iratkozzanak fel a kör Csapó-utcai helyiségében kitett iven. A vacsora kezdete 8 órakor lesz. Egy teríték ára 3 korona 40 fillér.

— **Kurth Ferenc meghalt.** Debreczen város gazdaközönsége bizonyára megilletődéssel fogja Kurth Ferenc budapesti állategészségügyi főfelügyelő halálának hírért olvasni. Kurth még tavaly Debreczen város állategészségügyi felügyelője volt és ezen állásában a gazdaközönség őszinte szeretetét sikerült kivívnia. A miniszter érdemeinek elismerésül Budapestre helyezte, azonban tegnap délután meghalt. A debreczeni állatorvosok nevében Leidl Emil törvényhatósági állatorvos ma Budapestre utazott, ahol koszorút helyez a halott koporsójára.

— **Lengyel diákok Debreczenben.** Debreczen művelt közönsége őszinte magyaros szíveséggel várja azokat a lengyel ifjakat, akik vasárnap délután érkeznek Debreczenbe. A debreczeni dalárdának rendező bizottsága már mindent megtett, hogy a fogadtatás impozáns legyen, s most már teljesen bizonyos, hogy a vendégeknek kellemes szórakozásban lesz részük. A fogadtatást és hangversenyt rendező bizottság most azt az értesítést bocsátja ki, hogy a vasárnap esti lengyel hangversenyen Ludvig Ádám opera énekes is részt fog venni. A hangverseny védnökségét pedig gróf Szapárv Pálné Prezezdziecka Mária Ludovika grófnő vállalta el, aki a lengyel arisztokráciának ünnepeit szépsége. A debreczeni főiskola ifjusága a Petőfi szobránál külön üdvözlő a lengyel diákokat — a vasutnál pedig nagy virágsóval fogadják a lengyeleket.

— **Népgyűlés az általános választói jogért.** A helybeli iparosok Vasárnap délután három órakor a Széchenyi téren az általános választói jog érdekében népgyűlést tartanak.

— **Diadalkapu az állomás előtt.** A lengyel diákok fogadtatására az állomás előtt a bérkocsik mögött diadalkaput állított fel a rendező bizottság. A városi tanács mai ülésén a diadalkapu felállítását engedélyezte.

— **Az állatorvosok közönsége Tátrafüredről.** A nemzetközi állatorvosi kongresszus tagjai, akik a Hortobágyon, mint a város vendégei az otlevő gulyákat, méneseket és állatgazdasági berendezéseket tanulmányozták, ma táviratban köszönetüket nyilvánították a városi tanácsnak és Király Gyula tanácsosnak a szíves fogadtatásért. Maga a távirat szövege a következő: A VIII-ik nemzetközi állatorvosi kongresszus tagjai Király Gyula tanácsosnak Tátrafüredről hálás köszönetet mondanak, azért a vendégszeretetért, amelyben Debreczenben részesültek.

— **Fehér lap a büntügyi osztálynál.** Ma ünnepe volt a rendőrség büntügyi osztályának. Ebben az évben ma először nem érkezett egyetlen egy büntügyi, sőt még kihágási feljelentés sem a rendőrséghez. Ez azonban még nem azt jelenti, hogy a mi közbiztonsági viszonyaink rendezettek lennének, mert hisz egy egész csomó súlyos betérés, lopás, sőt gyilkosság felderítésével mindmáig adós a rendőrség.

— **Aki fél a szerelemtől.** Szabó Imre jómodú tiszadobi 65 éves polgár szíves szerelmeire gyuladt a falu szépe iránt. Az öreg vágyai teljesültek volna, mert a leányzó, aki olyan szegény volt, mint a mesék Hamupipőkéje, hozzáment volna az aggyastyánhoz. De az öreg Szabó tudta, hogy ez a szerelem nem tarthat soká és rossz vég lesz a dolognak, miután a leány hozzá volt öve szívéhez, hát hogy az megszűnjön örökre dobogni, beleöltte magát a Tiszába. Napok multán majdnem felismerhetetlen állapotban vetette fel holttestét a Tisza szürke hullámai.

— **A szegény teológusok érdekében.** Csiky Lajos teológiai akadémiai dékán a következő kérelemmel fordul a nyilvánossághoz. Ebben a sokszorosan nehéz időben teológiai akadémiaikon oly sok ifju jelentkezett hallgatónak, hogy bár a főiskola már minden igénybe vehető erejét kimerítette, még mindig számos tanítványunk áll segélytelenül, révedezve nézván bizonytalan jövődjébe. Ily körülmények között fordulok ama tehetősebb helybeli szülékhöz, kik gyermekeik mellé esetleg nevelőket keresnek, hogy ilyenekért forduljanak hozzám,

ki nyugodt lelkiismerettel biztosíthatok mindenkit, hogy jól meg fogom válogatni a kikerülendő nevelőt, mert annál éppen úgy nézni fogom a rávalóságot, a képességet, mint a becsületes munkával a pénzt, vagy ellátást kereső szegénységet is. A kereső tudósítást dékáni hivatalomba kérem küldetni.

— **A színházat a lengyeleknek átengedték.** A városi tanács mai ülésén tárgyalta a lengyel egyetemi ifjak dalostársaságának fogadására alakult bizottság beadványát, a melyben a színház díjmentes átengedését kéri a folyó hó 17-én tartandó hangverseny céljaira. A tanács a kérelmet örömmel teljesítette.

— **A főiskolai hallgatók politikai gyűlése.** A debreczeni főiskola hallgatói csütörtök délután három órakor a Bika szálló dísztermében politikai gyűlést tartanak. Ez a gyűlés állást akar foglalni a Kristoffy féle általános választói jog ellen.

— **Hamis járlat.** Kelemen József kisvárdai lakos görbe uton két lóhoz jutott, azonban paszus nem volt és így maga gyártott vagy kettőt. De az élelmes a csendőrségnek feltűnt honnan tett olyan módra szert Kelemen sógor és kíváncsiskodni kezdett, megistudta, hogy az alyali lopta a pár csikot. Természetesen letartóztatták.

— **A megmérgezett család.** Tegnapelőtti újságunkban írtunk Kóhn Emil és családja veszedelméről, a kik egy reggeli után mérgezési tünetek között rosszul lettek. Mint most értesítünk, a család már túl van minden veszélyen. Itt emlíjük meg, hogy a megbetegedés nem származhatott a tejtől, mert Kóhnék Weinstein Jakab tejkereskedőtől vásárolják a tejet, ott pedig a macsi uradalom egészséges tiszta tejét árulják. Weinstein Jakab üzleti reputációján tehát a mérgezési eset azért sem üthet rést, mert Weinstein több száz családnak szállít tejet, s ellene panasz még soha sem volt.

— **Aki szerelemből gyujtogat.** Bereczki Péter nagyon szerette a feleségét, azt azonban nem tudjuk, hogy az asszony is viszonzta volna a forró szerelmet, mert néhány nappal ezelőtt elhagyta. Ezen Bereczki bankodott és mert azt hitte, hogy az apósa nem engedi a feleségét vissza hozzá, felgyujtotta ma az egy szóna kazalját. Az elkeseredett szerelme a csendőrség letartóztatta.

— **Egy iskola felszerelése.** Az ujonnan épített hápi iskola teljesen készen van, csak még be kell rendezni. A tanács Oláh Károly tanácsost megbízta, hogy sürgősen intézkedjék az iskola berendezése érdekében.

— **A jószívű emberekhez.** Özvegy Vajó Imréné Kigyó-utca 9. szám alatti lakos nagy nyomorban maradt el férje halálával. Ehez járul még az is, hogy egyetlen támasza, leánya utolsó napjait éli, ő maga is dologképtelen beteg asszony. Arra kéri lapunk útján a jószívű embereket, adakozzanak számára pár fillért s ezzel mentsek meg őt és leányát az éhenhalásól s enyhíték nagy szenvedésüket. Az adományok Vajó Imréné címére Kigyó-utca 9. szám alá küldendők.

— **A zenedéből.** A városi zenede igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a zenedei beiratások folyamatban vannak és naponta déli tizenegy óratól délutáni 1 óráig lehet a zenede helyiségében beiratkozni. — Ezzel kapcsolatban azon hirt közli, hogy az igazgatóság a kezdő hegedűsök oktatása körül nagy fontosságu újítást rendelt el. Tudni való ugyanis, hogy a kezdő játékosok hegedű és vonótartása azáltal romlik el, hogy a növendék, éppen a legfontosabb időszakban, vagyis az oktatás kezdetén marad leg-

Már megérkeztek Glück Ede
az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen, Piac és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón és kényelmesen lehet vásárolni.

többnyire felügyelet nélkül és a helytelen tartást ezen idő alatt annyira megszokja, hogy attól a későbbi időben is alig tud szabadulni. — Erre való tekintettel az igazgatóság akként rendelkezett, hogy a kezdő hétédős növendékek nemcsak elsőtől hetedik óráig, hanem naponta nyerne tanárúól oktatást, vagyis a nevelés leglényegesebb időszakában, ugyszólván állandó felügyelet alatt állanak.

Megkezdődött a jegyzői tanfolyam. A debreczeni jegyzői tanfolyamon a rendes előadások kedden délelőtt megkezdődtek.

Az utcán véges-végig. Amint jeleztük, Kiss Bálint csapó-utcai részeges atyáknál a rendőrség utcai botrányért tartóztatta, most arról értesülünk, hogy tegnap szabadon bocsájtották. A tévedések kikerülése végett haugoztatjuk, hogy a Csapó utcában két Kiss Bálint lakik, így az ismerősök bizonyára tudni fogják, hogy melyik Kiss Bálint szokott részegen borizni dalokat énekelve az utcákon véges-végig járni . . .

Kölsönt ne tessék addig felvenni, míg a „Budapesti Takarékpénztárak képviselőségénél“ tájékozást nem szerz; Mert ha csak 1%-al is fizet több kamatot a rendesnél, 25 év alatt az egész felvett kölcsön összeget az illető pénzintézetnek ugyszólván oda ajándékozza. Ha tehát ezen ajándékozást kikerülni akarja és ha a legjobb s legolcsóbb pénzintézetnél óhajtaná kölcsönét convertálni, szíve kedjek bennünket Debreczenben, *Csapó utca 12. sz. a.* megkeresni, hol bővebb felvilágosítást bárkinek készséggel adunk.

„Antidol“ a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy „használta e már az „Antidol“, a mely nagyszerű hatásáért már arany éremmel is ki lett tüntetve? Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fillér és 35 ször mulasztja el vele fejfájását. Kapható Debreczenben Mihalovits J. Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Tóth Béla, Balázs Ödön és Radakovits gyógyszerész uraknál.

Hölgyeknek, uraknak, fiataloknak és öregeknek legjobban kedvelt beszerzési forrása, a szükségleteik fedezésére Mentze Henrik újdor-ságok áruhaza. Piacz és Szent-Anna u. sarkán. Nagy választék iskolai és kézitáskából, gyermekjáték, haztartási cikkek és műiparú különlegességekből, olcsó szabott ár mellett.

Halálos csók.

Aki szeretőjét megmérgezi.

— Saját tudósítónktól. —

Szeptember 13.

Megrendítő dráma játszódott le Ránóban. Pekár János már régen szerette Radnai Anna odavaló szép fiatal leányt, a kit el is akart venni feleségül.

Pekár szülei azonban nem jó szemmel nézték, hogy fiuk Radnai Annához járt, a házasságról pedig hallani sem akartak, mert a leány szegény volt s már egy ízben menyasszonya volt egy idősebb embernek, akihez azonban nem akart feleségül menni, mivel Pekár Jánost szerette.

A fiatalok egyre szomorkodtak, amiért egymáséi nem lehetnek, különösen a leány keseredett el nagyon és végzetes tette hátrázta el magát.

Csütörtökön megkérte Pekárt, hogy menjen el hozzá, mert valami fontos dolgot akart vele közölni. Pekár már kora délután

ott volt a leánynál, aki szokatlan jókedvvel fogadta és egyre a jövőre boldogságukról beszélgetett.

Pekár szomorúan hallgatta. Ő tudta, hogy szülei sehogyse fognak a házasságba beleegyezni, de azért nem akarta a leány örömet megrontani.

Amint az uzsonnához ültek, a leány pajkosan egy szilvát vett a szájába és arra kérte a fiút, hogy a szilva felét harapja el, miközben annak fele az ő szájában lesz. Pekár örömmel tett eleget a leány kívánságának: ajkuk hosszú, forró csókban forrott egybe, miközben a szilvát kettéharapták.

Mint egy fél óra múlva a szerelmes pár fájdalmas vonaglással a földre esett és rövid kioldás után meghalt.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a leány a szilvába mérget tett. A hatóság most kutatja, hogy honnan jutott a leány a veszedelmes mérleghez. A szerencsétlen szerelmes párt tegnap temették általános részvét mellett.

TÁVIRATOK.

Utban az Igazság.

Fővárosi tudósítók távirati jelentése.

Budapest, szeptember 13.

A Fejérváry-kormány szélhámoskodása ugylátszik felvilágosította a királyt és környezetét, hogy a nemzet jogos követelményeinek teljesítése nélkül Magyarországon alkotmányos, vagy csak csendes, békés kormányzás egyenesen a lehetetlenségek közé tartozik. Az udvar meggyőződött, hogy a koalíciót semmiféle eszközzel szétrobbantani nem lehet.

Ezen állításunkat igazolja a Bécsből érkezett jelentések egész sorozata.

Most már biztosan megállapítható, hogy Gulochovszky közös külügyminiszter a legvehemensebbül támatta Krisztoffy előterjesztéseit, amelyekben az általános választói joghoz az előleges királyi szankezióznak a megadását kérte. Sikertült meggyőzni királyt, hogy az általános választói jog egy cseppet sem fog változtatni a helyzetet, sőt Magyarország belső békéje lenne ennek az áldozata. Mert a minden korlátnélküli általános választói jog megvalósítása esetén, legalább 40—50 nemzetiségi képviselő jutna be a parlamentbe, akik a mai házszabályok alapján az egész állami életet megakaszthatják és akkor Magyarország Ausztria sorsára fog jutni. Nálunk is a nemzetiségi harc százege feje hidraja fogja fejét felütni. A magyarok semmi esetre sem fogják a házszabályokat korlátozni, mert még mindig félnek a Kamarillától.

Gulochovszkynek fejtegetéseiből a király főként azt a konzekvenciát vonta le, hogy az általános választói jog esetén Magyarország nem lesz többé erős és egységes állam; ami az egész nagyhatalmi állás csődjét jelentené, mert az egész világon mindenki azt tartja, hogy az Osztrák-Magyar monarchiának igazi ereje Magyarország egységében, életerejében és kitartásában van.

Jól értesült bécsi hírforrásunk szerint Pittreich közös hadügyminiszter is ezt az álláspontot vallja és ennek érdekében a mai audencián, amelyen Gulochovszkyt és Pitt

reichot együtt fogadta a király, a közös hadügyminiszter engedelmet kért a királytól, hogy egy tervezetet készítsen, amely valószínűleg alkalmas lesz arra, hogy az óhajtott béke létrejöjjön.

Bánffy és a vezérőlbizottság.

Budapest, szeptember 13. A vezérőlbizottság ma este tartott ülésén Bánffy Dezső báró aljas rágalomnak minősítette az ellene megindított hajszát és kijelentette, ha holnapig a rendőrség nem hozza az igazi hünös nevét nyilvánosságra, akkor ő maga fogja a dolgot kutatni.

Féjérváry Bécsben — Fejérváry Budapesten.

Budapest, szeptember 13. A darabont kapitány akárcsak a mesebéli óriás egyik lábával Bécsben, a másikkal meg Budapesten van. Ma délelőtt érkezett haza Bécsből, már délután ismét visszautazott, holnap újra Budapestre jön és már péntek délután ismét Bécsbe utazik. Hogy milyen lében kanál az öreg bakkancsos, azt nem tudjuk, azonban azt gyanítjuk, hogy pénteken a képviselőházi ülésről fog a királynak referálni.

Bánffy a Newyork kávéházban.

Budapest, szept. 13. Az új párt vezére ma a „Newyork“ kávéházban járt, ahol egy barátjával hosszasan beszélgetett a politikai helyzetről, azonban a Zeysig-ügyet szóba sem hozta.

Zigány politikusa — Bánffy (?)

Budapest, szeptember 13. A rendőri sajtóiroda jelentése szerint Zigány Árpád vallomásában azt állítja, hogy egy nagynevű politikus megbízásából írta a röpiratot. Azonban, hogy ki az a politikus azt a sajtóiroda közleménye nem hozza nyilvánosságra. Ebből azt gyanítják hogy az: Bánffy Dezső báró.

Vörös László miniszterelnök.

Budapest, szeptember 13. Krisztoffy ma délelőtt nyilatkozott egy hírlapirónak, akinek kijelentette, hogy Fejérváry legfeljebb két hétig marad miniszterelnök. Ebből azt következtették, hogy egyedül a miniszterelnök távozik, míg a többi miniszterek megmaradnának, akiknek feje Vörös László lenne.

A kormány vád alá helyezése.

Budapest, szept. 13. Polónyi Géza a vád alá helyezési indítványát már az albizottság elfogadta, ma este a vezérőlbizottság plenuma is egyhangulag magáévá tette.

Az orosz békekövetek elutaztak.

Portsmouth, szept. 13. Az orosz békekövetek ma délelőtt Komuránál tisztelegtek, kifejezték részvétüket családjának meggyilkoltatása fölött és elbucsztak tőle. Még ma este hajóra szálltak és haza utaztak.

A vezérőlbizottság a nyitott ajtó politikája mellett.

Budapest, szept. 13. A vezérőlbizottság ma esti ülésén az albizottság javaslatára kimondta hogy ha komo-

Vegyen órát, ékszert, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél Debreczen, Piacz-u. 24. (Fehérló szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

jan felszínre kerül az általános választói jog kérdése, akkor fog e kérdésben határozni, most első sorban a nemzeti követelményeket kell megvalósítani.

Magyar bakák halál marsa.

Még kilencz halott.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 13.

Tegnap lapunk táviratai közt jelentettük, hogy a budapesti első honvédegyezredből négy ember halt meg gyakorlat közben.

A közös ezredek gyakorlatánál szintén halálos esetek fordultak elő. Az erről beszámoló tudósítás így szólt:

Az a dandár, amely a 86., 82., 88 ik ezredből és a 69 ik ezred egy zászlóaljából állott, hétfőn hajnali 4 órakor indult a fehérmegyei Etyekről. A menetelés a hajnali órákban természetesen egészen rendben ment, 11 óra tájban azonban, midőn a hőmérő közelébe a 30 fok Celsiushoz, az első aggasztó tünetek jelentkeztek. Több leány kidőlt a sorból, ezeket azonban az tisztetek továbbmenetelre nógatták, a tisztetek szimulánsoknak nevezték őket és ezek azokat tették föl a betegszállító kocsikra, akik minden erélyes intelem és fenyegetés dacára nem akartak magukhoz térni.

Több katona elbeszélése szerint Gyurón fél tizenkét órakor már olyan veszedelmes állapotban volt a legénység egészsége, hogy több főtiszt jelentést tett a parancsnoknak és pihenőt kért.

A dandárparancsnok azonban hallani sem akart a pihenésről és a dandár a gyilkos hőségben pihenés nélkül menetelt tovább.

Egész délután így tartott ez; étlen-szomjan, reggeli négy órától fogva, ebéd és pihenés nélkül meneteltek. Éjjeli fél 12 órakor érkeztek meg Sóskutrára. Ott várt rájuk az aznapi déli ebéd.

Hogy mi történt a huszadfél órai emberkinzás közben, csak ekkor tűnt fel egész nagyságában.

A betegszállító kocsikról kilencz halottat szedtek le.

A nehéz betegek száma megközelítette a százat.

Keddén reggel pedig, mikor sorakozásra szólították a legénységet, kitűnt, hogy a betegek száma több ezer. Minden harmadik, negyedik ember lázasan vánszorgott elő, a legtöbben le voltak sántulva, szóval az egész dandár borzalmasan nézett ki.

Törvénykezés.

Uj királyi alügyész. Szabó Bertalan kir. alügyészt a zilahi törvényszéktől Debreczenbe helyezték. Az új alügyész tegnap foglalta el hivatalát s már részt is vett egy főtárgyaláson.

Elítélt betörő. Buzás Áron szabótanoncz dr. Ujfaiussy József rendelő szobáját feltörte s ott egy orvosi bizonylatot akart kiállítani, miután erre való nyomtatványt nem talált, onnan távozni akart. Azonban a ház egyik lakója megcsipte és felvitte a rendőrségre. Ezért vonta kérdőre tegnap a törvényszék és elítélte 3 napi fogházra. Ítélet jogerős.

Szabadságról — szabadságra. Szabadságról visszajöttek és hivatalukat elfoglalták Harsányi Gusztáv, Budaházy Zoltán, Balogh Zsigmond törvényszéki bírók. Szabadságra ment Szoboszlai Sándor bíró.

Ki nem hiszi! győződjön meg, hogy a közelgő őszi idényre való legerősebb hazai kézi munka gyermek-, női- és férfi **Czipők, csizmák, kalapok és fehérművek** a legjutányosabb árakban **csakis**

Megdöszmált nyáj. Barbócz Gábor hajdusoboszlói és Pillér Nagy János szintén szoboszlai juhászok Petrovics István ottani gazdálkodó nyájából 4 darab bárányt elloptak. A szoboszlói csendőrség jelentése folytán a debreczeni törvényszék kedden ítélte el a tolvajokat és pedig Barbócz Gábort havi börtönrre, Pillér Nagy Jánost pedig 3 havi fogházra ítélte el. Az elítéltek felebbezték.

A gyilkos fal. Nagy Gábor derecskei lakos házlerombolással foglalkozott. Munkájában Zoltán Sándor segédkezett. A bontás közben egy 3 méteres falat nem támasztott meg. Ennek következtében a fal Zoltán Sándor napszámosra reá rogyott. Zoltán Sándor a szenvedett sérüléseiben még az nap meghalt. A törvényszék gondatlansággól okozott emberölés vétségéért helyezte vad alá Nagy Gábort s öt ebben bűnösnek találván. 30 korona pénzbüntetésre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Aki megöli feleségét, hogy ne legyen másé. Muca János fiatal földmives ez év május havában késsel leszúrta feleségét Cinége Johanát. A fiatal asszony a kapott sebébe bele is halt. A fiatalok csak 1 évig éltek együtt, amikor az asszony hazament a szüleihez, mert nem szerette az urát. A férj az asszonyt nagyon szerette és sokáig kérlete, hogy jöjjön hozzá vissza. Május első napjaiban is elment az asszonyért, kérlete, majd enyelegni akart vele, azonban a fiatal asszony undorodott a férjétől és a világot meg nem csókolta volna. Ezen anynyira feldühödött a férj, hogy a csizmaszárban levő késsel agyonszúrta. A vizsgáló bíró előtt azt vallotta, hogy azért ölte meg feleségét, mert az elakart tőle válni és másé akart lenni. Ezt a gondolatot nem tudta elviselni s inkább megölte. Az esküdszéki tárgyalás idejét folyó hó 28 ára tüzte ki a bíróság.

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1905. szeptember 13.

Készáru 10 fillérrrel olcsóbb, határidők tartottak.

1905. októberi buza	15 74.—76
1906. áprilisi buza	16.44.—46
októberi rozs	12.76.—78
1905. áprilisi rozs	13.46.—48
októberi zab	11.90.—92
1905. áprilisi zab	12.58.—60
1906. májusi tengeri	13.12.—14
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemb. ri	—
1905. szeptemberi repce	23.60.—80

Az iskola idényre

a legtartósabb

kötött harisnyák

és keztük, leányka kötének, fiu fehérművek, zsebkendők és nyakkendők nagy választékban olcsón kaphatók

Márton Gyula

divat és rövidáru üzletében

Piacz-u. 9. Csanak-ház.

Nagy raktár szintartó kötő pamutokban

Iskolás fiuk és lányok

részére ajánlunk

Fehérműveket

Paplanok

Matrácok

Flanell takarók

Zsebkendők, Nyakkendők

óriási választékban

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített mellfűzöt használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása céljából orvosilag is ajánlatnak.

A legjobb egészségi fűzők készítője.

Piacz-u. 42. szám

Goldstein Karolin.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Fiu- és Leány fehérművek. Paplanok, Matrácok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kéz- és Zsebkendők, Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók.

nagy választékban, olcsó szabott árakban

Szabó Lajos Fiai

Debreczen,

Divat, vászon- és szőnyegáruház.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett üvegeje 70 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fill.) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és droguériában. — Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jó jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 filléért.

Neumann Testvéreknel
a Tisza-palotában kaphatók.

1272/1905. v. k. sz.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2194/2. 1905 számú végzése folytán köz-
birró tételik, miszerint Theodor Etti keres-
kedő cég részére Szilágyi Eszter debreczeni
lakostól 61 korona 20 filler tőke, ennek 1905
évi február hó 24-ik napjától számítandó
5% kamatai és eddig összesen 48 korona 60
fillér perköltés erejéig 1905. évi augusztus
hó 10 en bíróság felülfoglalt és 881 korona
50 fillérre becsült házbitorok, bolli fősze-
relvények és üzleti árukból álló ingóságok
**1905. évi szeptember hó 25-én, délelőtt 1/2 11
órákor** kezdetét veendő és alperes lakásán
A pad téren 34 szám alatt s folytatólag Csapó
utczán, 41. számú háznál a Hungária ostor-
nyé gyár 43 kor. 30 fill. tőke követe:ése is
jár, végre Zuvach J. és társa cég 249 kor.
28 fill. tőke követe:ése és jár kielégítése
végelt, megtartandó nyilvános birói árveré-
sen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz
fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul
is elfognak adatni.

Debreczen, 1905. évi szeptember 9 én.
Török Péter birói kiküldött.

Csemege szőlő és bor eladás.

Gróf Dégenfeld József és dr. Bal-
kányi Miklós urak „Erzsébet” szőlőte-
lepének elárúsító helyei:

Gróf Dégenfeld téren, a kenyér
piacon 10-ik számú Wolf százados-féle
Szikszay háznál és a

Főpiacon a 26-ik számú háznál
levő békési házi kenyér üzletben meg-
nyitattak.

Mindkét helyen a csemege szőlő
nagyban és kicsinyben kapható.

A Dégenfeld téri főüzletben az
„Erzsébet” szőlő telep kitünő ó bora
hectoliterenként igen olcsón megren-
delhető.

Kitünő befőzni való császárkörte
olcsón kapható.

Értesítés.

Ezton is bátorkodom t. meg-
rendelőim tudomására juttatni,
hogy az őszi és téli idényre igen
szép hazai és angol szöveteim
megérkeztek, melyekből a legszo-
lidabb árért modern és izléses
kivitelü

uri öltönyök

elkészítésére rendelkezésre állok.

Tisztelettel

Antal Vincze

férfi szabó

Kossuth utca 17. (Simonffy Imre ház.)

Magyar díszruhák, polgári, sport, katonai, papi,
ugyszintön gyászruhák a legrövidebb idő alatt
pontosan és jutányosan készíttetnek.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerü

nyelviskolája.

Francia, német, angol
nyelv és irodalom osz-
tály- és magánoktatás

külön uri-, hölgy- és
gyermekkursusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11-12, d. u. 5-6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve

Passepartouk

papirképekhez festmé-
nyekhez a legizlésesebb
kivitelben, szolid színben

Antalfy F.

könyvkötészetében készülnek
Debreczen Piacz utca 31. a
városházzal szemben.

Hegedűk vonóval

képezdészek részére legjobb
minőségben 8. 9. és 10 kor.

Kapható csakis

Schmidt S.

30 év óta fennálló nagy zong-
gora és hangszer üzletében.

**Olcsó kamatu, kényelmesen lefizethető
készpénzkölcsönöket**

ölderek és házakra, személyhite-
leket folyószámlákra és váltókra
igen előnyös feltételek mellett
azonnal folyósítat

Goldstein Mór

banküzlete

Debreczenben,

József kir. herczeg-utca 10.

Budapesten,

V. Báthory-utca 5.

Mindenemü értékpapirokat a leg-
magasabb napi áron vesznek.

Szőlővessző!

A világhírü

„Delaware”

adja a legjobb bort!

A phyloxeraának ellent áll!!

Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészeti kincse.

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk
bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségü sima és gyö-
keres Delaware vessző eladás.

Czim:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: **Alsó-Szeged.**

zponti iroda: **Felső-Szeged, Somogy m.**

Új ékszer-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni,
hogy **Piacz-utca 55. sz. a.** a Hungária tőzsomszedsá-
gában fővárosi mintára elegánsan berendezett

ékszer-üzletet

nyitottam. Midőn e körülményre a n. é. közönség b.
figyelmét felhivom, kérem hogy engem mint helybeli
régii ösmerős szakembert b. párfogásában részesíteni és
új üzletemet megtekinteni méltóztassék. Kiváló tisztelettel

Rose Dezső

ékszerész, **Piacz-utca 55. sz. alatt.**

Uj üzlet.

Uj üzlet.

Nem ígérek ajándékot, hanem adok minden vevőnek

1 db berliner kendőt 10 krért, 1 db 1 $\frac{3}{4}$ mtr hosszú valódi berliner saalat 50 krért, 1 mtr tiszta gyapju scóti kelmét 120 cmtr széleset 41 krért, 1 mtr tiszta gyapju angol kelmét 120 cmtr széleset 63 krért. Ilyen kelmét ezideig senki olcsóbban 1 frt 50 krnél nem adott. 1 mtr elegáns kelmét divat színekben 120 cmtr széleset 68 krért. Mindenkinek érdeke, hogy vásárlásait ezen új és igazán érdekesen olcsó üzletben, fedezze, hol 10 frt vásárlásnál 4 forintot megtakarít.

Tessék személyesen meggyőződni.

Tisztelettel

DEBRECZEN, Piacz utca 19. sz. Bika szálloda

Hegedűs Ármán.

mellett lévő Ranunkel házban.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, szontul minden szög 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szög 4 fillér. — Vidéki tudakozódásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsétnyomó, számozógép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző és nyomdában Simonffy-utca 5. sz.

Mesés olcsó árak. Végkiarúsítás üzletfelosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiú- és gyermek ruhák végkiarúsításnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Csakis mézédés csemege szőlőt vásároljunk kilogrammonként 16 krajczár (koronánként házhoz szállítva) kapható Merkli Ferencz nélfűvészkert u. 14. Telefon 374.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L.** debreczeni első Elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Okleveles tanítónő, Polgári és elemi tanulókat tanítását a német nyelvből is elfogadja házáknál vagy lakásán. Címe Csapó-u. 81.

Próba kisasszonynak aki a varrásban is jártas, csinos magas alak azonnal felvétetik Halmágyi-féle felöltő áruházban.

Fiú vagy leány tanítására házi tanítónak vagy nevelőnek ajánlkozik német tanító ellátásért. Lakik Mester u. 20. sz.

Hol vásároljunk szivarka hüvelyt? Merkli Ferencz nélfűvészkert-u. 14. mert ott van a világhírű „Progress” egészségi szivarka hüvelygyár képviselője és főraktára s csak ott kapható 100 db. valódi „Progress” egészségi hüvely 10 kr. King 8 kr. Ambre 12 kr. Rákóczy 14 kr. minden hüvelybe nicotin fogó van. Telefon 374.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

3-4 hónapos nőstény agárkölyök megvételre kerestek. Cizmek a kiadóra kéretnek.

Utazók fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referenciákkal ellátott ajánlataikat „K. R.” jelige alatt Debreczen poste restante.

Jó családból való fiú ötéves tanulóknak felvétetik Blattner József Csapó u. 1. sz. a.

Napbarnított arcokra legjobb a „Fáy krém” mely hófehérré, barsony puhává és üdévé teszi az arcot. 1 tégely 1 korona, hozzá való szappan 1 korona, kapható **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Kossuth-utca, „Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Kiűző uradalmi tej házhoz szállítva literenként megrendelhető Simonffy u. 59 szám alatt.

Kezdődő iskolai évre

Fiúk részére fehér és színes ing, kézzelő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, empir és diszkótenyek, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálóköntös és bugyogók nyári és téli. Ágyterítők 1.0 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő felék minden minőségben és nagyságban

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza palota.

Vezrszó: Minden darab szappan a Schicht-nével, tiszta és ment káros alkatrészekből.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koront fizet Schicht György özég Ausziban bármely kinek a ki bizonnyítja, hogy szappana a „Schicht” nével, valamely káros keveréket tartalmaz.

Ne vásároljon

addig női ruhaszövetet mig a nálam levőket meg nem nézi, mostan kaptam **20 láda Maradékot**

a melyben vannak női ruhaszövetek, delaine, kartonok, batisztok és barchetek a melyek igazán bámulatos olcsó árban lesznek eladva.

Vigyázz!

Kékre festett kirakat.

Tisztelettel **LÓWY F.**

Piacz u. 24 a kistemplommal szemben.